

prima instanță: V.Rusu
instanța de apel: S.Caitaz, A.Doga, A.Nogai

dosarul nr. 3ra-1605/15

Î N C H E I E R E

16 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecător:

Judecători:

Valentina Clevadi

Ion Druță, Liliana Catan

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către societatea cu răspundere limitată „PCS Impex” prin intermediul reprezentantului – avocatul Marcel Burlacu,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de către societatea cu răspundere limitată „PCS Impex” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Strășeni cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2014, prin care a fost admis apelul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Strășeni, casată hotărîrea Judecătoriei Strășeni din 10 martie 2014 și emisă o nouă hotărîre, prin care cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca fiind neîntemeiată,

c o n s t a t ă :

La 19 iunie 2013, reclamanta SRL „PCS Impex” s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Strășeni cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii înaintate a indicat că, la data de 20 martie 2013, în cadrul întreprinderii, de către inspectorul principal a direcției control fiscal a Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Strășeni – Vera Perepelicinîi a fost efectuat controlul tematic privind corectitudinea atribuirii la decontări cu bugetul a TVA în baza facturii fiscale seria FV din 3731308, eliberată de către SRL „Cinser Impex” și deducerea cheltuielilor în baza facturii enunțate.

Ca urmare a verificărilor efectuate a fost întocmit actul de control nr. 616252 din 25.03.2015, prin care contribuabilului i-a fost imputată săvîrșirea mai multor încălcări fiscale, printre care micșorarea venitului impozabil și diminuarea TVA aferentă bugetului.

Consideră reclamanta eronate soluțiile organului fiscal pe marginea controlului, iar la data de 08 aprilie 2013, compania și-a prezentat potrivit art. 216

alin. (8) Cod fiscal, dezacordul argumentat în acest sens, solicitînd anularea actului de control sus-indicat.

Susține reclamanta că, conform deciziei nr.142/86-3-153 din 16 aprilie 2013, de către pîrît nu au fost luate în considerație argumentele din dezacord. În opinia reclamantei, în partea de constatare a deciziei nominalizate, Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Strășeni, în mod eronat a stabilit următoarele încălcări ale legislației fiscale de către întreprindere:

- încălcarea art. 19 alin. (13) din Legea contabilității nr. 113 din 24.04.2007
- încălcarea prevederilor art. 187 alin. (4) din Codul fiscal;
- încălcarea prevederilor art. 24 alin. (10) din Codul fiscal.

Consideră reclamanta că, această concluzie este absolut eronată, declarativă și în opoziție cu realitatea obiectivă din cadrul companiei, confirmată prin documente justificative prezentate în cadrul controlului efectuat.

Menționează că, la data de 29 aprilie 2013, prin prisma art. 252 alin.(2) și art.267-271 Cod fiscal, a depus organului fiscal contestație împotriva deciziei nr.142/86-3-153 din 16 aprilie 2013, solicitînd anularea acesteia.

Specifică că, prin decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Strășeni nr. 172/86-3-153 din 24 mai 2013, contestația înaintată de către SRL „PCS Impex” a fost respinsă integral.

Consideră societatea reclamantă că, Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Strășeni eronat a interpretat prevederile Codului Fiscal și a emis o decizie ilegală și neîntemeiată, motiv pentru care a fost sesizată instanța de contencios administrativ cu prezenta acțiune.

Solicită reclamanta SRL „PCS Impex”, anularea deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Strășeni nr.142/86-3-153 din 16 aprilie 2013, ca fiind emisă contrar legii.

Prin hotărîrea Judecătoriei Strășeni din 10 martie 2014, acțiunea depusă de către SRL „PCS Impex” a fost admisă parțial, fiind dispusă anularea pct.pct. I-IV din decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Strășeni nr.142/86-3-153 din 16 aprilie 2013. În rest, cerințele SRL „PCS Impex” au fost respinse ca fiind neîntemeiate (f.d.26).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2014, a fost admis apelul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Strășeni, fiind casată hotărîrea Judecătoriei Strășeni din 10 martie 2014 și emisă o nouă hotărîre, prin care cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „PCS Impex” a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d.64).

Invocînd ilegalitatea deciziei enunțate, la 28 octombrie 2015, SRL „PCS Impex” prin intermediul reprezentantului – avocatul Marcel Burlacu a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2014, solicitînd admiterea recursului, casarea actului judecătoresc vizat cu menținerea hotărîrii instanței de fond.

În motivarea cererii de recurs s-a indicat că, la caz, decizia instanței de apel, este ilegală și neîntemeiată și care urmează a fi casată, pe motiv că nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru

soluționarea pricinii, cu atât mai mult că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

Astfel, susține recurenta că, tranzacția care a avut loc între SRL "Cinser Impex" și SRL „PCS Impex” efectuată la data de 20.09.2012 a fost una legală, ceea ce se confirmă prin semnătura inspectorului fiscal răspunzător de postul fiscal, de aceea temei de declarare nulă a acestei tranzacții nu este.

Menționează că, dreptul de a contesta această tranzacție, aparține doar participanților la tranzacție, dar nicidecum nu și Inspectoratului Fiscal pe raionul Strășeni.

A mai indicat că, facturile fiscale FV 3731308 din 20.09.2012, care au stat la baza tranzacției corespund tuturor prevederilor legale și nu pot fi calificate ca documente nejustificate. În același timp IFS Strășeni neargumentat apreciază ca fiind încălcate prevederile legii privind întocmirea declarației TVA. Organul fiscal a emis prezenta decizie în lipsa a unor probe, fără a analiza situația de fapt și circumstanțele cazului, luând în considerație doar interesele IFS, intenționat acționând în defavoarea societății, care a acționat cu bună credință, nu a comis careva abateri de la lege, cu atât mai mult că, compania nu poate purta nici o responsabilitate pentru acțiunile terților. Prezenta decizie a fost emisă în baza actului de control întocmit de către inspectorii IFS Strășeni, care în mod eronat au apreciat prevederile Codului Fiscal.

Invocă că, anume aceste argumente au fost invocate și în referința la cererea de apel depusă de către IFS Strășeni, însă instanța de apel a trecut cu vederea argumentele respective, evitând să se expună pe marginea acestora, motiv ce impune casarea deciziei instanței de apel, or, prin neoferirea răspunsurilor la toate argumentele invocate de părți, instanța ierarhic inferioară a adus atingere dreptului la un proces echitabil, consființit de art. 6 CEDO, ceea ce este inadmisibil.

În rezultat, instanța de apel s-a eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege – înfăptuirea actului de justiție, a examinat superficial circumstanțele cauzei, nu a intrat în esența litigiului și nu a apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâre ilegală și neîntemeiată de respingere a acțiunii, astfel fiind încălcat în mod direct dreptul său la judecarea în mod echitabil a cauzei (f.d.78-83).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Din actele cauzei rezultă cu certitudine că, decizia recurată cu recurs a fost pronunțată la 11 septembrie 2014 (f.d.64), iar recursul a fost depus la 28 octombrie 2015 (f.d.78), cu solicitarea restabilirii termenului de atac a deciziei instanțelor de apel, dat fiind că decizia Curții de Apel Chișinău din 11.09.2014 a fost administrată la data de 30.09.2014.

Examinând temeurile recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de către SRL „PCS Impex” prin intermediul

reprezentantului – avocatul Marcel Burlacu, urmează a fi declarat inadmisibil, pe motiv că este depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 433 lit. b) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Sub acest aspect, Colegiul reiterează că, termenul de declarare a recursului este de decădere și nu poate fi restabilit, prin urmare, solicitarea recurente de repunere în termen a recursului urmează a fi respinsă.

Materialele pricinii denotă cu certitudine faptul că, instanța de apel a emis decizia contestată la data de 11 septembrie 2014 (f.d.64), care a fost expediată SRL „PCS Impex” la data de 29 septembrie 2014 (f.d.71).

În pofida faptului că, la materialele cauzei lipsește avizul de primire a actului de dispoziție menționat, completul relevă totuși că, intervalul de timp mai mult de 1 an și o lună, scurs de la momentul pronunțării deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2014 și data depunerii cererii de recurs – 28 octombrie 2015, atestă dezinteresul vădit al recurente vis-a-vis de procesul civil la care este parte și în special, neglijența de informare în privința soluției adoptate de instanța de apel.

Relevantă în acest aspect este hotărârea CEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (cererea nr. 3236/03, 03 aprilie 2008) în conținutul căreia Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, indică Curtea, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Reglementări similare au fost statuate de către înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova, în care s-a

menționat că prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În această ordine de idei, instanța de recurs apreciază cu certitudine că, contestarea actului judecătoresc cu depășirea intervalului de timp menționat, demonstrează atitudinea neglijentă a recurenteii față de drepturile procedurale conferite de legislația națională.

Pe cale de consecință, examinarea unui recurs tardiv declarat împotriva unei hotărâri definitive ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil.

Urmare celor menționate, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „PCS Impex” prin intermediul reprezentantului – avocatul Marcel Burlacu ca fiind inadmisibil.

d i s p u n e :

Recursul declarat de către societatea cu răspundere limitată „PCS Impex” prin intermediul reprezentantului – avocatul Marcel Burlacu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valentina Clevadi

Judecătorii

Ion Druță

Liliana Catan